

ORIENTAČNÍ ANALÝZA NKS

VÝBĚR ZA SNÍMKŮ DLE DOHODY VE VÝUCE

.....VÝSLEDEK.....MOŽNOSTI KOMENTÁŘE

- **Dvoustupňové:**
- přítomnost/nepřítomnost obtíží
- funkčnost/nefunkčnost vyjádření
- **Třístupňové**
- odpovídající/neodpovídající/nezachyceno
- zvládá – s dopomocí – nezvládá
- **Frekvence** – nikdy /nevyskytuje se – ojediněle – občas – často – velmi často

.....VÝSLEDEK

- bodové vyjádření
- skóre správných odpovědí v komparaci s celkovým počtem bodů (např. 21/25)
- komentář v podobě souvislého textu – deskripce průběhu spolupráce
- **vždy je vhodné zaznamenat si i detaily z projevu dítěte**

ROVINA FONETICKO-FONOLOGICKÁ

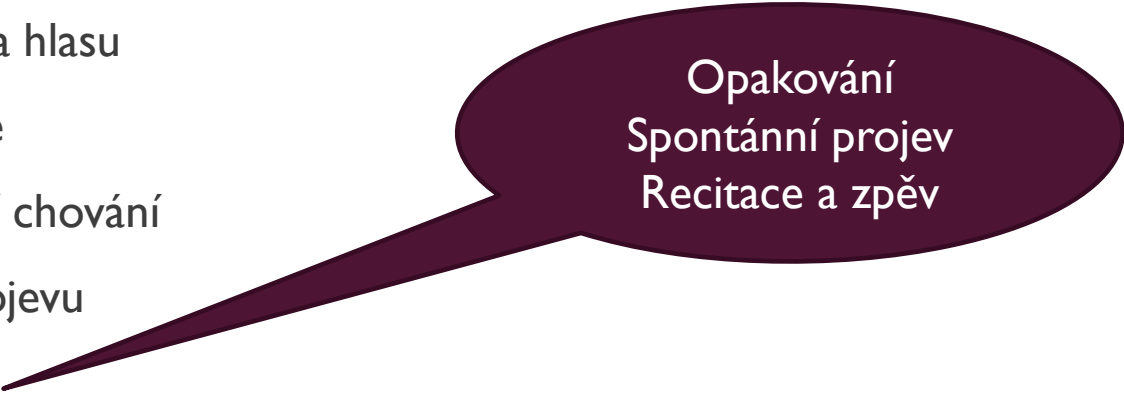

ROVINA FONETICKO-FONOLOGICKÁ

- **Hodnocení projevu**
- Srozumitelnost
- Plynulost
- Práce s prozodickými prvky

ROVINA FONETICKO-FONOLOGICKÁ

- Dýchání
- Síla a barva hlasu
- Rezonance
- Koverbální chování
- Tempo projevu
- Artikulace
- Subjektivní hodnocení srozumitelnosti

Opakování
Spontánní projev
Recitace a zpěv

ŠKOLNÍ DOVEDNOSTI

- Pravopis
 - Mluvnická chybovost
 - Specifická chybovost
-
- Podíl pozornosti
 - Podíl percepčních obtíží, oslabení jazykového citu
 - Propojení s obtížemi v mluvené řeči

ANALÝZA ČTENÁŘSKÝCH NÁVYKŮ

- **Stupeň čtenářských návyků**
- Čtení po skupinách slov – plynule, se smyslem pro kontext – správnost intonace
- Po slovech, celkem vyrovnaně, bez výraznějších zarážek (daří se plynně i skupiny slov), prozatím bez intonace
- Většinou po slovech – nejistě, kolísá plynulost, zarážky před těžkými a neznámými slovy, zřetelné pauzy mezi slovy
- Slabikování plynulé; dvojí čtení, mezi slovy jsou pauzy
- Slabikuje nahlas, slabiky zřetelně odděluje, s oporou v hláskování
- Hláskuje – skládá z hlásek slabiky, vyjmenuje si hlásky ve slově a „odhaduje“

ANALÝZA ČTENÁŘSKÝCH NÁVYKŮ

- **Stupeň porozumění**
- **Spontánní projev/opora v návodných otázkách**
- Spolehlivě rozumí – detaily, stručnost/výstižnost
- Jsou jasné dějové souvislosti, reprodukce podstatných částí textu (dílčí nepřesnosti neporozumění/chyby ve čtení)
- Reprodukce podstatných částí – není spolehlivá představa o celém ději
- Porozumění je útržkovité
- Reprodukce pouze s klíčovými slovy – bez souvislosti
- Žák nerozumí ničemu z toho, co četl.

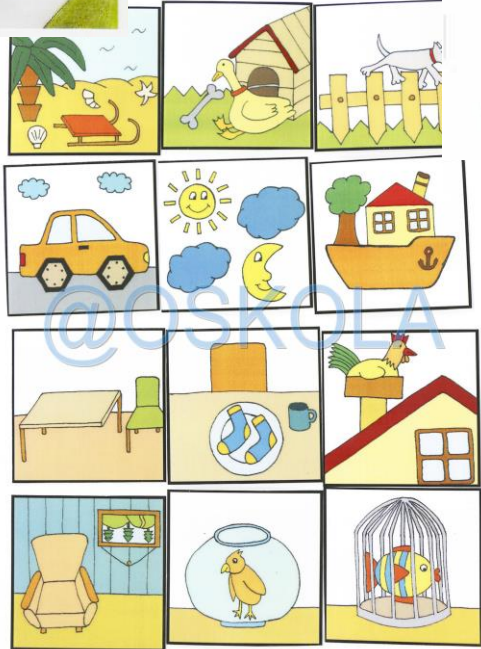
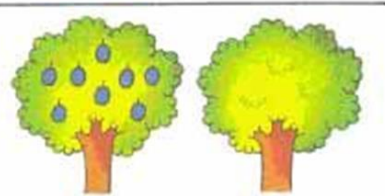
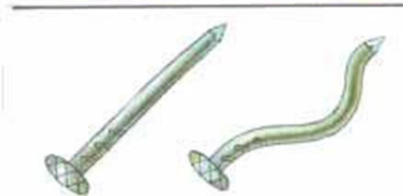
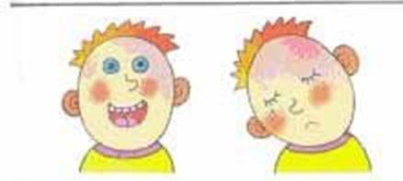
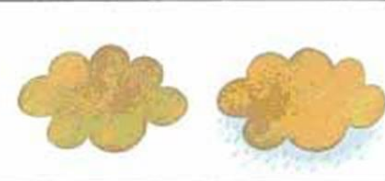
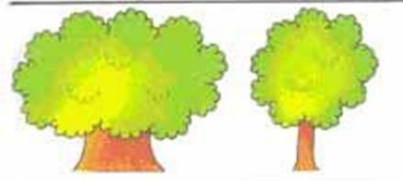
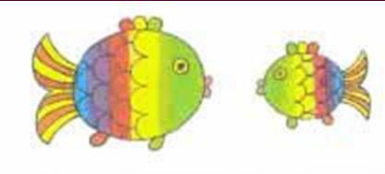
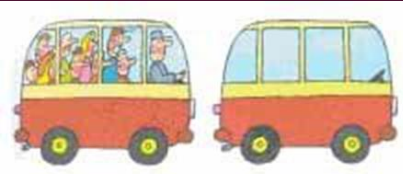
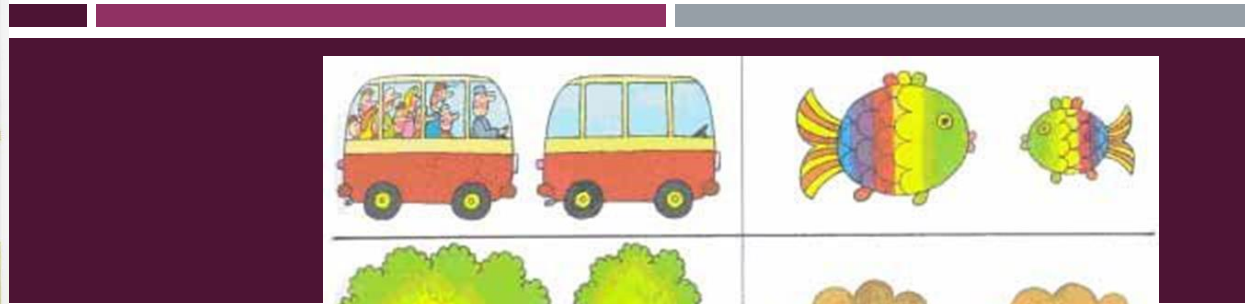
MEZI NÁSTROJE, KTERÉ LZE K ANALÝZE ROVINY LEXIKÁLNĚ-SÉMANTICKÉ VYUŽÍT, PATŘÍ:

- obrazový materiál různého charakteru (situační, nesmysly, protiklady, dějová posloupnost)
- reálné předměty (k pojmenování, popisu, manipulaci, např. tvorba skupin dle nadřazených a podřazených pojmů)
- vyprávění na dané, volné téma i spontánní projev
- reprodukce básniček, písniček
- rozhovor
- porozumění vtipu, hádance

DALŠÍ VARIANTY

- **Práce se slovním/obrazovým materiálem – propojení s naukovými předměty**
- vyloučení ze skupiny – lze modifikovat náročnost „klíče“ k určení obrázku, pojmu, který do dané kategorie nepatří
- Synonyma, homonyma, antonyma
- Nadřazené, podřazené pojmy
- Vysvětlení významu pojmů

@OSKOLA

IDENTIFIKACE NESMYSLU + KOREKCE

Silly Swim
Client: Highlights Puzzlemania

POROZUMĚNÍ ŘEČI – CO MŮŽEME POUŽÍT?

- slovní materiál různého rozsahu a obtížnosti (slova, slovní spojení, věty i souvětí)
- sledovat lze porozumění i v situaci rozhovoru (porozumění otázce, sdělení), při plnění úkolů (porozumění instrukci)
- ukazování (konkrétní instrukce, výběr dle souvislostí)
- výběr obrázku dle instrukce a výběr detailů – osoby, vlastnosti, jevy
- realizace činnosti podle verbálně prezentované instrukce

A DÁLE:

- Chápání logických struktur (Pes je menší než slon, kdo je větší?)
- Chápání abstraktních pojmů
- Metafora, básnická řeč
- Postupný rozvoj porozumění obecným znakům a symbolům – značky, varování, noty...
- Obsah kreseb a fotografií, grafy, mapy (od 10 let)
- Postupný rozvoj porozumění informacím v psaném jazyce
- Porozumění v cizím jazyce

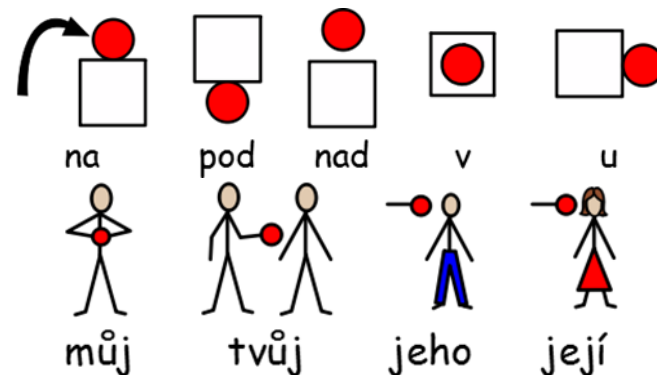
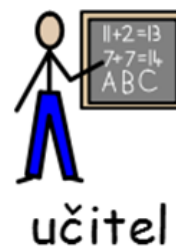
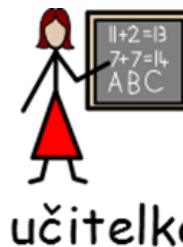
MORFOLOGICKO-SYNTAKTICKÁ ROVINA SPONTÁNNÍ PROJEV

- Souvětí
 - Rozvité věty
 - Holé věty
 - Jednoslovné odpovědi
 - Citoslovce
-
- Sledujeme, co převládá + **příležitost**
 - tvoření a chápání věty – rozlišení nesprávné
 - délka a složitost větných celků

DALŠÍ KATEGORIE

- skloňování
- časování
- užívání rodů substantiv
- tvorba singuláru a plurálu
- stupňování adjektiv, příslovcí (8)
- tvoření deminutiv
- Přechylování
- odvození přídavných jmen od substantiva nebo slovesa
- využívání předložkových vazeb
- využívání zájmen – osobní, přivlastňovací
- jazykový cit
- Převedení do minulého, budoucího času
- Užití zvratných sloves
- Kořen slova z řady slov (8 let)

MORFOLOGICKO-SYNTAKTICKÁ ROVINA

TVORBA GRAMATICKY SPRÁVNÉHO TVARU PODSTATNÝCH JMEN

Nebál se!

Když jsme šli s Ferdou ke ,
vyhoupł se nad náš . Večer
v říkali, že bude jasno. Jenže v noci
se přihnál černý , lilo jako z
a za bleskem křížoval oblohu. Strach
nás zahnal do . Ráno se nás
ptala: „Kde je náš ? Taky se bál?“
Běželi jsme ke , ve
tvrdě spal...

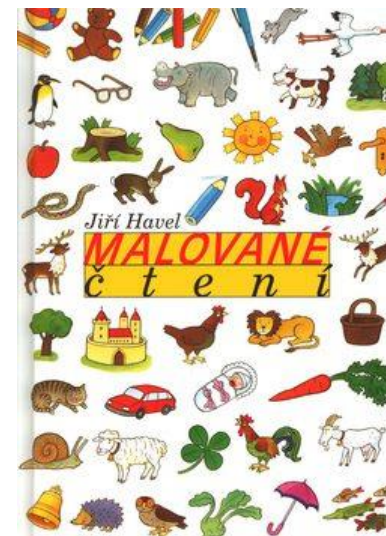
32

Jarní psaní

Sotva jsme uložili a a rozloučili
se s posledním , už nám jaro začalo
psát první . Slova skládalo z bělostných
, , , a ze zlatých .

Do zelených mu z modrých výšek
nakukovalo . Vidělo v nich pestré
háčky motýlích , čárky a tečky
. Jen zvědavý vítr se zlobil: „Co ty
černé ? Kde se vzaly?“ Jaro jako
píplo: „ mi je udělali!“

33

SYNTAX

- správnost větné skladby
- tvoření a chápání věty – rozlišení nesprávné
- délka a složitost větných celků

ZKOUŠKA JAZYKOVÉHO CITU – VARIANTA PRO ŠKOLÁKY (Z. ŽLAB, 1992, 1993)

- Určování rodů podstatných jmen
- Přechylování
- Odvozování přídavných jmen od podstatných jmen a sloves
- Skloňování podstatných jmen
- Převod věty do minulého času
- Skloňování slovních spojení (přídavné jméno+podstatné jméno)
- Hledání kořene slov

PRAGMATICKÁ ROVINA ŘEČI

- **kognitivní aspekt** – lze sledovat obtíž, které souvisí s příčinou a důsledkem, s logickými vazbami mezi jednotlivými prvky, činiteli situace
- **kontextový aspekt** – dítě nebere v úvahu kontext reprezentovaný na obrázku
- **aspekt interpretace emocí druhých** – dítě má obtíže s identifikací emocí zachycených na obrázku nebo verbalizovaných vyšetřujícím
- **aspekt diferenciacce** – dítě nedělá rozdíl mezi tím, co ví, a předpokladem toho, co ví zobrazené osoby
- **sociální aspekt** – jedná se o obtíže související s neznalostí rolí nebo zvyklostí
- **lingvistický aspekt** – dítě nezná, nebo nedostatečně přiléhavě užívá formulace v různých situacích (pozdrav, požadavek)
- K obrázkům – příběh s krabicí...

PRAGMATICKÁ ROVINA ŘEČI

- **Schopnost vyjádřit různé komunikační záměry**
- Požádání
- Vyjádření postoje a emoce
- Iniciece či usměrnění sociální interakce
- Vyžádání si informace
-
- Situace v prostředí třídy
- Jednání s autoritou